

A horgolás alapjai kezdőknek

www.gombolyda.blog.hu

TARTALOMJEGYZÉK

1. Mielőtt belevágnánk
2. Ragadjunk tűt
3. Kezdjük az elején
4. A láncszem készítése (rövidítése LSZ)
5. Szemek
6. Fordulószemek
7. A munka megfordítása
8. Rövidpálca készítése (rövidítése RP)
9. Félpálca készítése (rövidítése FP)
10. Egyráhajtásos pálca készítése (rövidítése ERP)
11. Kétráhajtásos pálca készítése (rövidítése KRP)
12. Hamispálca készítése (rövidítése HP)
13. A munka befejezése
14. Új fonal bekötése

1. Mielőtt belevágnánk

Mindenképp szükségünk lesz egy kényelmes ülőhelyre és jó világításra. A legideálisabb a nappali fény. Ennek hiányában nappali fényt szimuláló lámpát is használhatunk, amely igazán jó befektetés a kézimunkázó és olvasni szerető, földszinti depresszióban szenvedő városiaknak. Mielőtt tűt ragadunk, mindenképp olvassuk végig a mintát. Ha olyan instrukciót találunk benne, amivel korábban nem találkoztunk, nézzünk utána az interneten. Így elkerülhetjük azt, hogy a munka kellős közepén megakadunk. A horgolás a relaxációs technikák egyik legjobban működő formája, ezért érdemes úgy választanunk a minták közül, hogy a feladat ne legyen sem túl nehéz, sem pedig túl könnyű. Első nekifutásként legjobb egy sállal próbálkozni: viszonylag vastag fonallal, mely semmiképp sem szintetikus. Merino gyapjú, vagy gyapjú keverék a legideálisabb (a gyapjú sprődségéről és szűrősságáról mai napig fennálló tévhitet nyugodtan elfelejthetjük: ma már kimagaslóan jó minőségű, puha és környezetbarát anyagokat is beszerezhetünk, amelyek megfelelő gondoskodással megőrzik állagukat). Eleinte használjunk 4 mm-es, vagy annál nagyobb tűt – könnyebb vele dolgozni és a szemek is nagyobbak lesznek, így könnyebben átlátjuk őket. Soha ne feledjük: a horgolás élmény, ami jót tesz a léleknek, kiváló stresszoldó, teret ad a kreatív gondolatoknak és fejleszti az önismeretet. Megfelelő minta hiányában is nyugodtan vágjunk bele és improvizáljunk. Egyre elterjedtebb módszer a szabadhorgolás, ami mindenféle korlátozást és előre megszabott mintát nélkülöz. A horgolt szemekkel és motívumokkal való játék a kísérletezést céllá emeli, melynek során átélhetjük a szabadon áramló kreativitás élményét. Ha mintát használunk és megakadunk, nyugodtan kérjünk segítséget az interneten fellelhető horgoló közösségektől, de semmiképp ne adjuk fel.

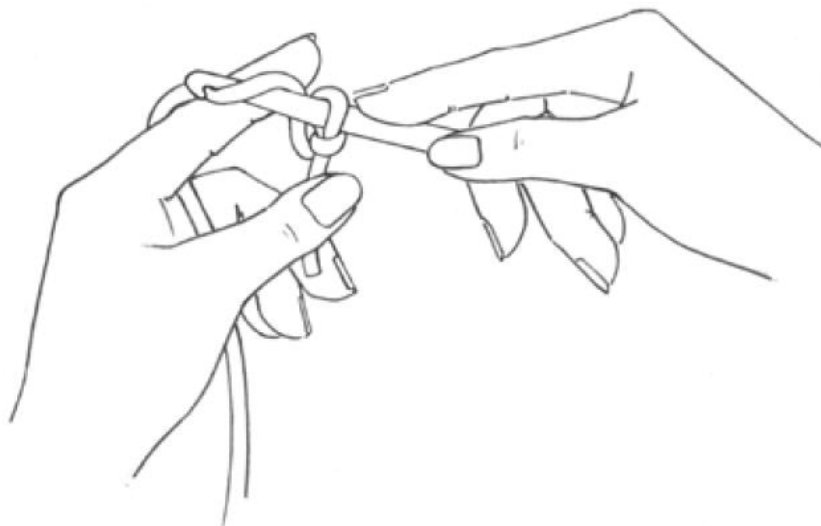
A fonalválasztásnál vegyük figyelembe azt a tény, hogy a hazánkban található kézimunka boltok többsége kb. 20 évvel van lemaradva az európai trendtől. Ha bemegyünk egy Rölltexbe és megemlítjük a horgolást, akkor nagyon valószínű, hogy az eladók csipke vagy filéhorgolásra fognak gondolni és csak azokat a fonalakat mutatják meg, amik erre alkalmasak. Horgolni azonban bármilyen fonalból lehet. A lényeg, hogy megfelelő vastagságú tűt válasszunk hozzá. A tű megfelelő mérete mindig fel van tüntetve a fonal csomagolásán. Ha a fonal 3 mm-es kötőtűhöz ajánlott, akkor horgolótűből is 3 mm-esre lesz szükségünk. Ilyen egyszerű.

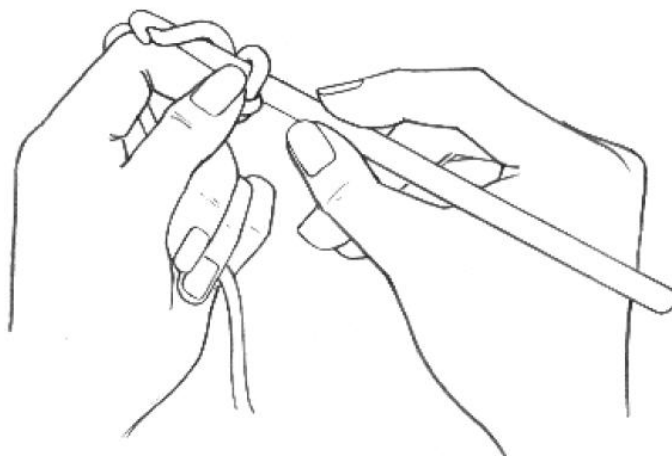
www.gombolyda.blog.hu

2. Ragadjunk tűt

A tűt általában jobb kézben tartjuk. Balkezesek is megtanulhatnak így horgolni, de ha bal kézben akarjuk tartani a tűt, akkor az írásos instrukciókat ennek megfelelően kell értelmezni. A képes magyarázatok esetében elég, ha egy tükör előtt ülve tanulunk, mely elé felfüggesztjük a kinyomtatott ábrákat. Két alapvető fogási technika közül választhatunk.

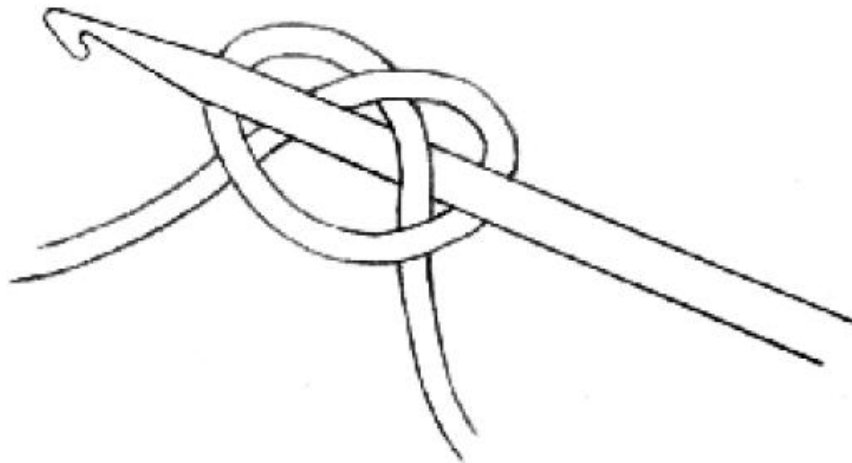
A kés módszernél a jobb kezünkkel felülről fogjuk meg a horgolótűt a hüvelykujjunkkal és a középső ujjunkkal. A mutató ujjunk a tűt tetején nyugszik, ezzel tudjuk irányítani a tűt ráhurkolásnál, valamint a szemeket is tűn tudjuk tartani vele, ha épp szükséges. A bal kéz mutatóujjával a fonalat irányítjuk, a hüvelyk-és középső ujjakkal a már elkészített utolsó szemet tartjuk biztonságban.

A ceruza módszernél a tűt a hüvelyk és a mutató ujj között tartjuk. A tartások közül válasszuk azt, amelyik a legkényelmesebb.

3. Kezdjük az elején

Kezdeként egy csúszócsonót kell kötnünk a tűre.

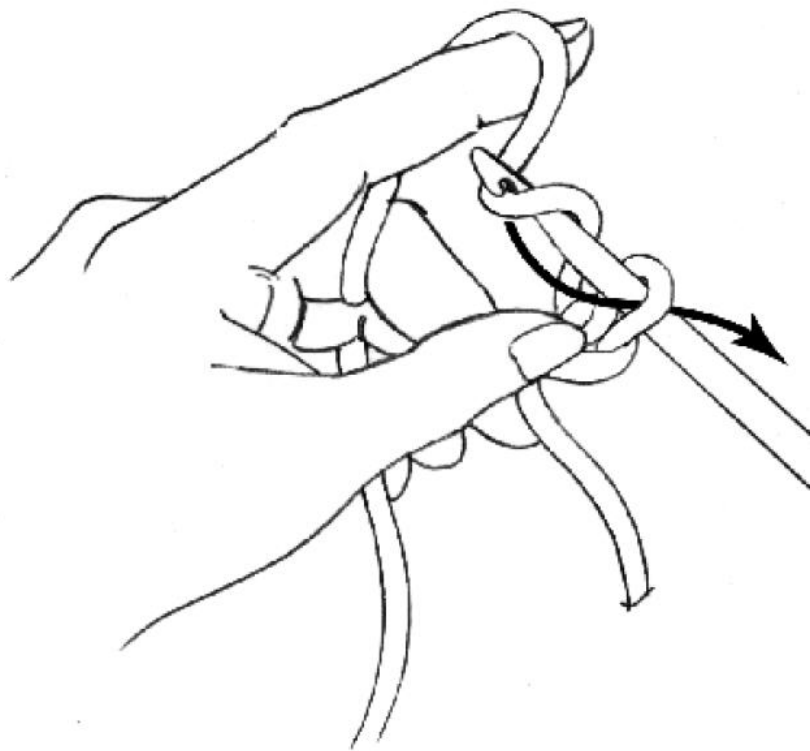

Húzzuk ki a fonal végét a gombolyag közepéből kb.20 cm-re és csináljunk a fonal végéből egy kb. 5 cm-es hurkot úgy, hogy a fonal végét visszahajtjuk (most metszi a fonalat) és síkban elforgatjuk úgy, hogy a fonal lógó része a hurok mögé kerüljön. A fonal hurok mögé került részét akasztjuk a horgolótűre, amit azzal át is húzunk a hurkon. Óvatosan szorosabbra húzzuk a hurkot a fonal végével. Ez a hurok nem számít bele a láncszemek számába.

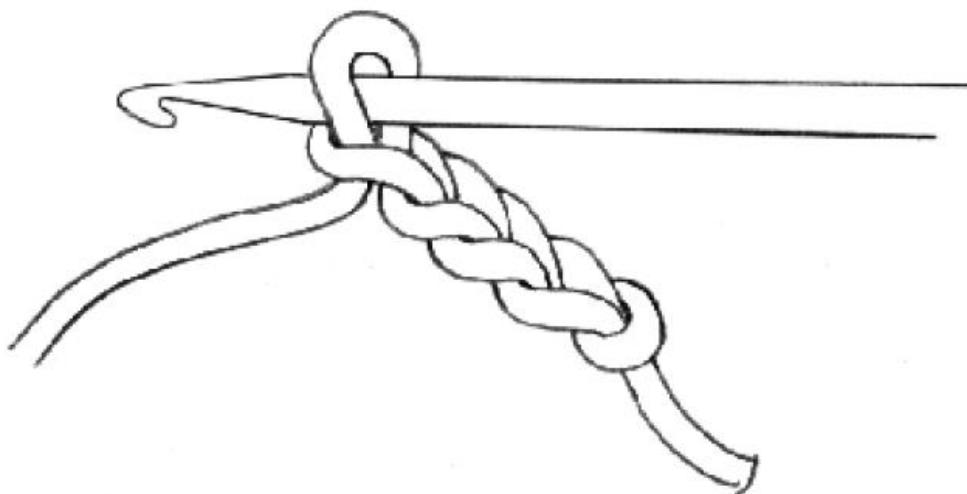

www.gombolyda.blog.hu

4. A láncszem készítése (rövidítése lsz)

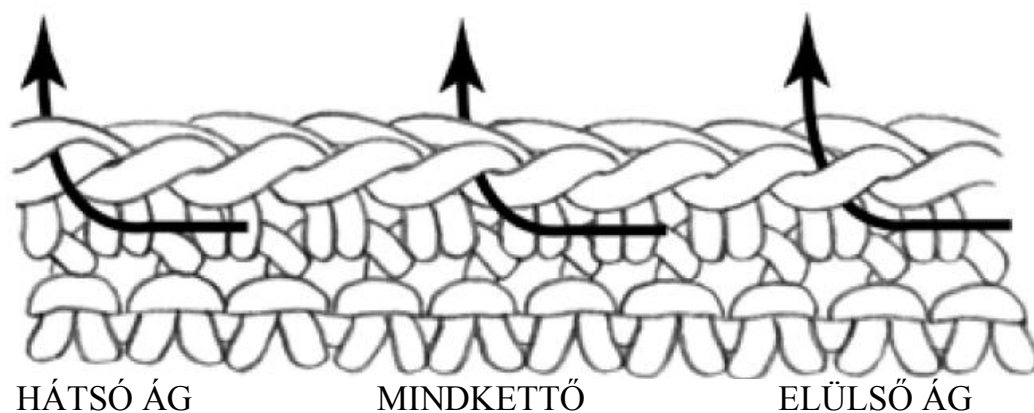
Tartsuk a tűt a jobb kezünkben és tekerjük a fonalat bal mutatóujjunkra. A csúszócsomó végét fogjuk a bal kéz hüvelyk és középső ujjai közé. Akasszuk a tű horgára a fonalat a bal kéz mutatóujja segítségével, majd húzzuk át a fonalat a csúszócsomón. Most az áthúzott fonal hurka van a tűnkön. Elkészült az első láncszem.

Annyi láncszemet készítsünk, ahányat a minta előír. Ne számoljuk bele a csúszócsomót és azt a láncszemet sem amelyik a tűn van. Ezt a láncszemsort használjuk alapnak, valamint ívek és lyukak készítésekor is.

5. Szemek

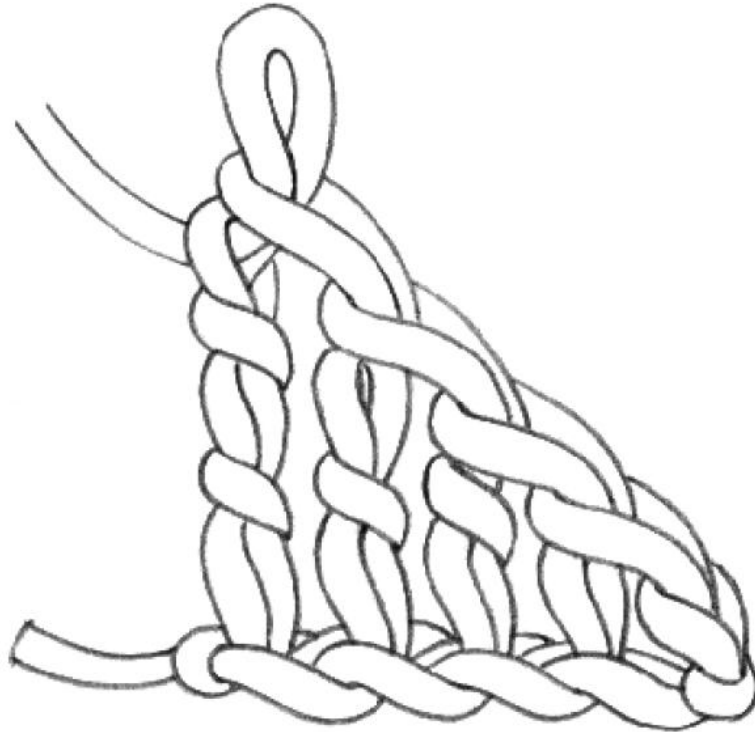
Az alábbi ábra elkészült szemeket mutat. Amikor számolunk, a csúszócsonk és a tűn lévő csonkát hagyjuk ki. Minden horgolt szemnek két 'ága' van. Horgolhatunk úgy, hogy a tűt a szem alá, azaz mindkét ág alá szúrjuk vagy dekorációs hatást érhetünk el úgy, ha az elülső vagy a hátsó ág alá szúrjuk a tűt. Általánosságban mindkét ág alá horgolunk, ellenkező esetben a minták ezt külön jelölni szokták.

www.gombolyda.blog.hu

6. Fordulószemek vagy más néven légszemek

A különböző horgolt szemek eltérő magasságúak (minél több ráhajtással készül egy szem, annál magasabb lesz). Minden sor kezdetekor az előző sor szintjén vagyunk, ezért az újabb szemek készítése előtt megfelelő magasságú fordulószemeket kell horgolnunk. Ez nem más, mint egy bizonyos hosszúságú láncszemsor. Lehorgolhatjuk ezeket a láncszemeket (forduló vagy légszemeket) a munka megfordítása előtt és után is. Az alábbi ábra megmutatja a leggyakrabban előforduló szemekhez tartozó fordulásokat.

Rövidpálca: fordulás egy láncszemmel

Félpálca: fordulás két láncszemmel

Egyráhajtásos pálca: fordulás három láncszemmel

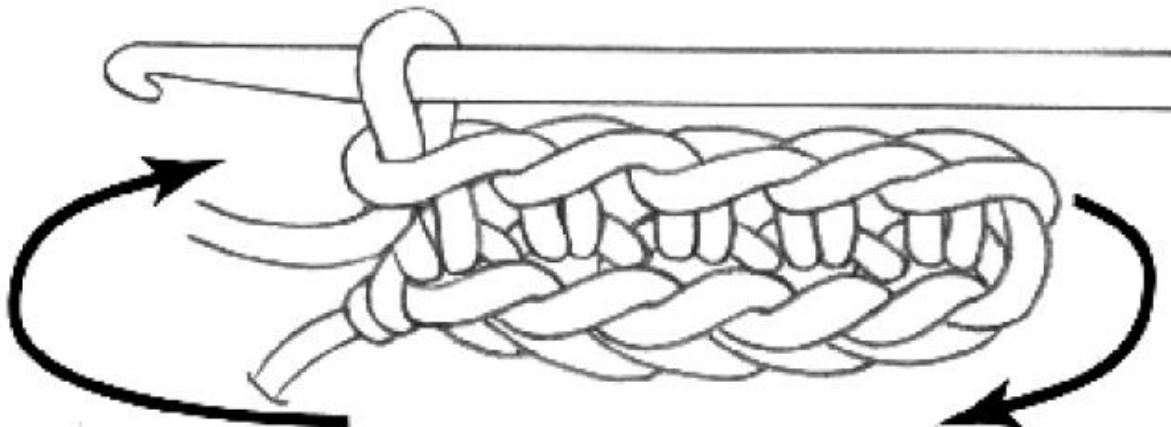
Kétráhajtásos pálca: fordulás négy légszemmel

Általában a fordulószemek az éppen következő sor első szemét helyettesítik. Így a fordulás után nem horgolunk újabb szemet a sor első szemébe (az előző sor utolsó szemébe). A sor végére érve is úgy kezeljük a láncszemek alkotta forduló szemet, mint egy teljes értékű szemet és a legfelső láncszemébe horgoljuk a soron következő szemet. Ez alól egyedül a rövidpálca jelent kivételt. A rövidpálcás sor végére horgolt láncszem nem számít teljes értékű szemnek: a fordulószem után a fordulószem alatti láncszembe horgoljuk a sor első rövidpálcáját.

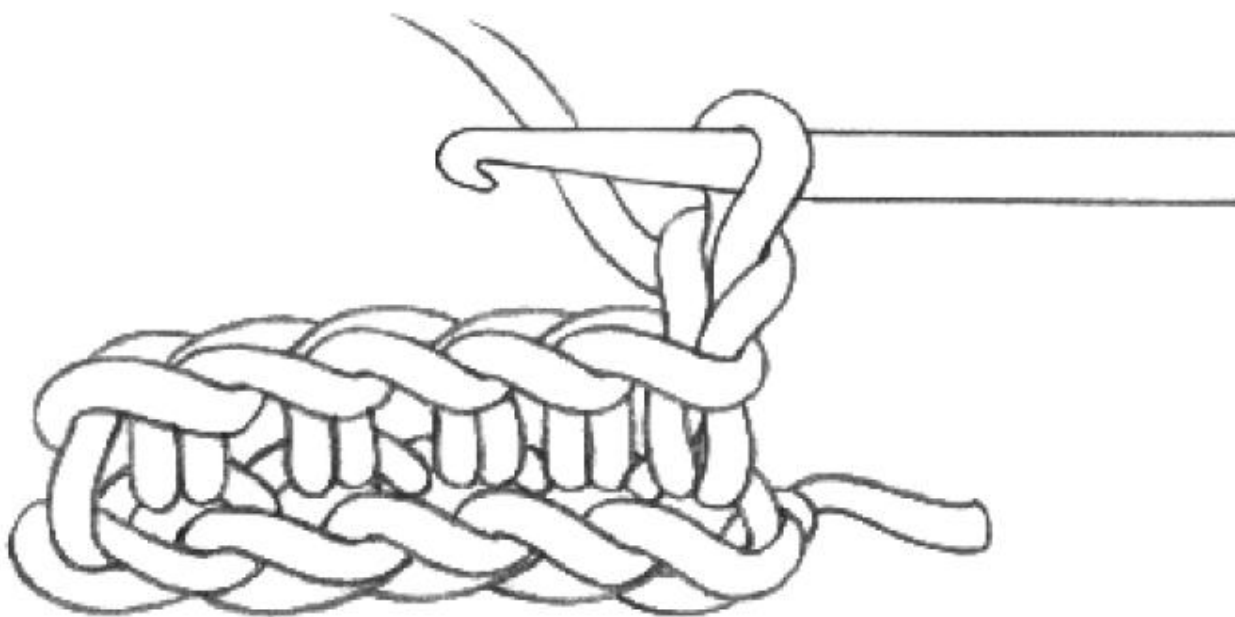

7. A munka megfordítása

Amikor egy adott sor végére érünk, a minta instrukciói arra fognak minket utasítani, hogy fordítsuk meg a munkát.

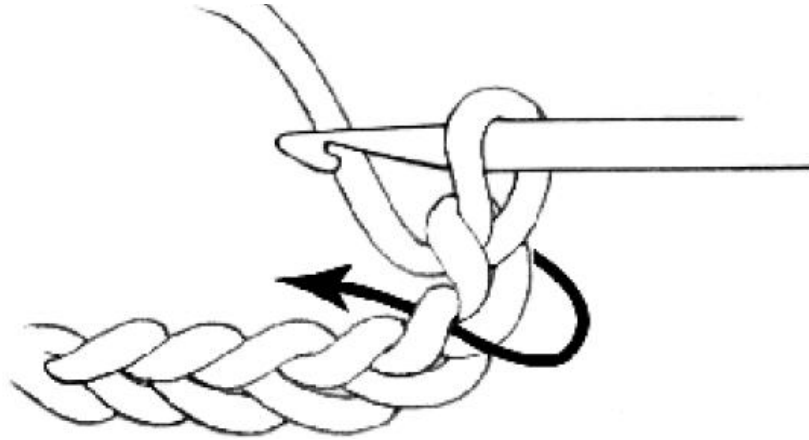
Egyszerűen fordítsuk meg a már elkészült anyagot 180°-ban, az óra járásának ellentétesen úgy, hogy az utolsó lehorgolt szem most a következő sor első szemévé válik.

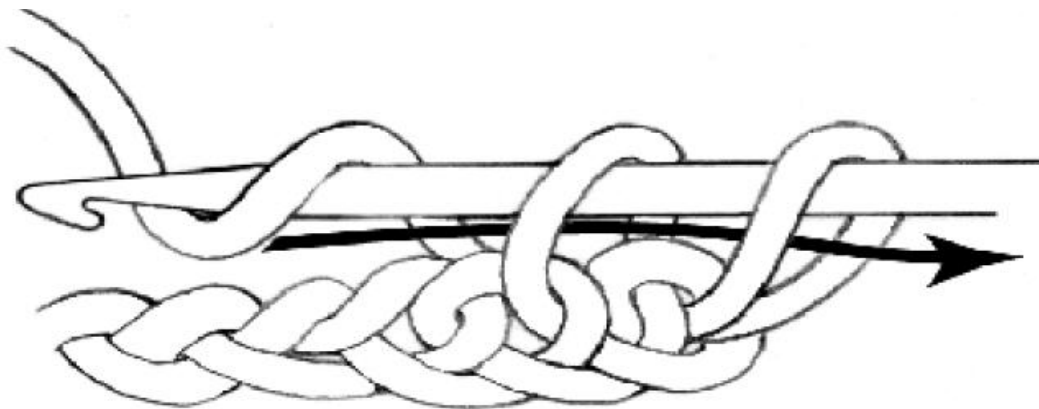
8. Rövidpálca készítése (RP)

A rövidpálca a leggyakrabban előforduló pálca. Az összes többi pálca tulajdonképpen a rövidpálca egyfajta variációjának tekinthető. Segítségével szorosan szőtt, erős anyagot horgolhatunk.

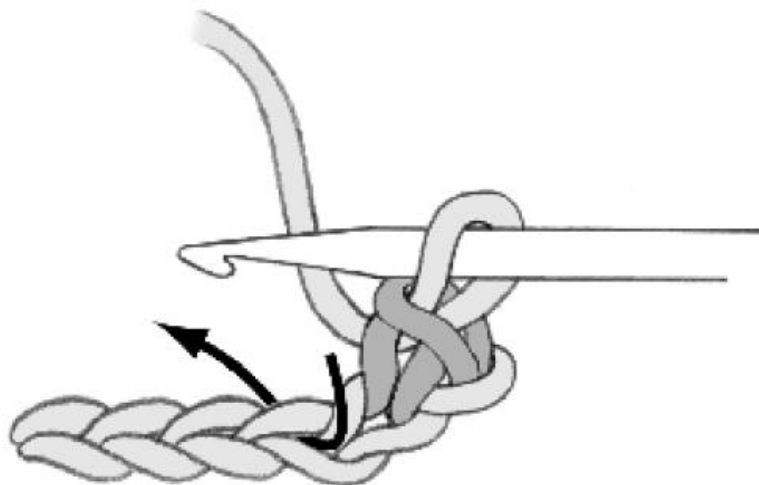
Készítsünk egy lánczemsort, melyben a láncszemek száma eggyel több, mint ahány rövidpalcát akarunk horgolni soronként. A tűtől számított második láncszem közepébe (a láncszem két ága közé) szúrjuk a tűt.

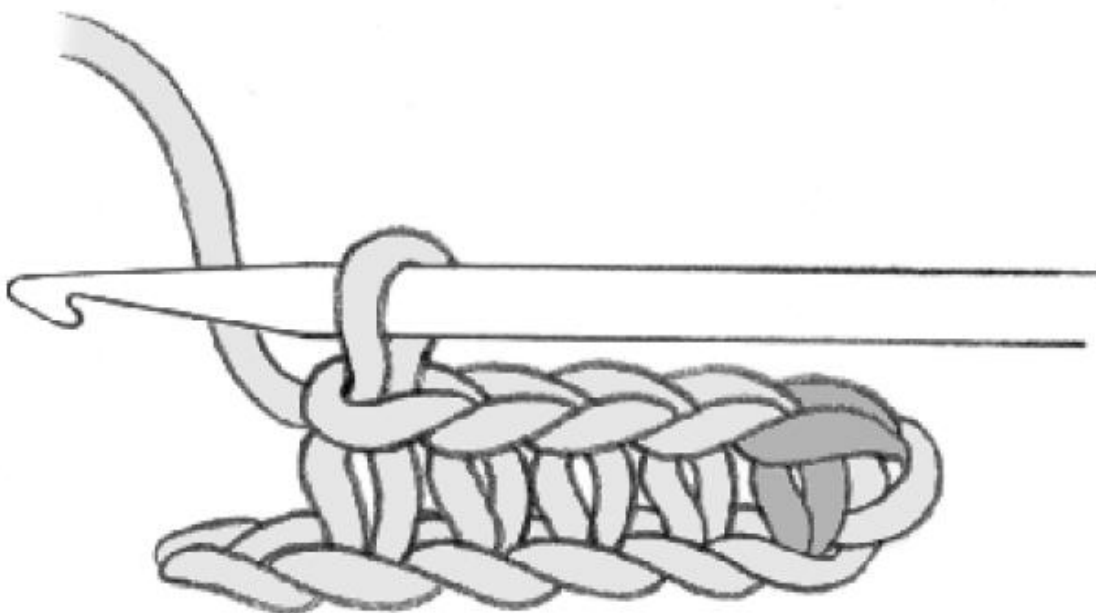
A horogra hátulról előre hajtjuk rá a fonalat, majd áthúzzuk a tűn lévő láncszemen (2 láncszem)

Így fest az első elkészített rövidpálcánk:

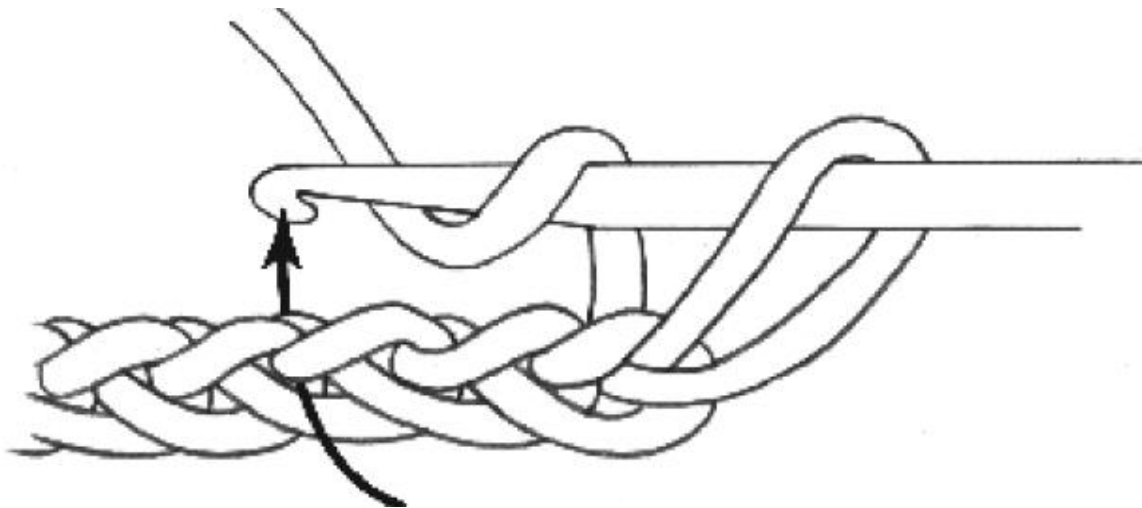
A következő rövidpálcát a soronkövetkező szembe horgoljuk egészen a sor végéig.

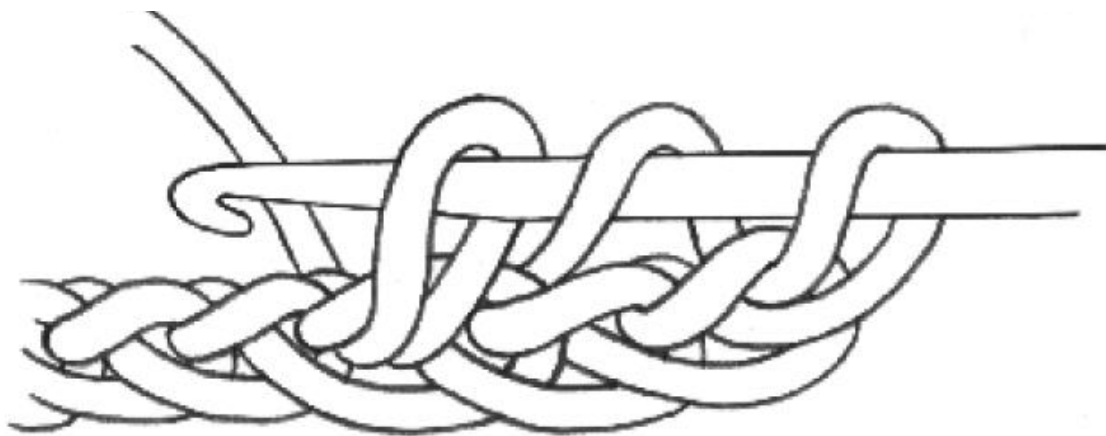
A második sor elkezdéséhez fordítsuk meg a munkát. Készítsünk egy láncszemet a forduláshoz (ez nem számít szemnek). Szúrjuk a tűt az előző sor utolsó rövidpálcájának két ága alá. Hajtsuk a fonalat a tűre és húzzuk át a szemem. Újból ráhajtjuk a fonalat a tűre és áthúzzuk a tűn lévő két horkon. Kész az első rövidpálca. Ugyanezt megismételjük a sor minden egyes rövidpálcájával.

9. Félpálca készítése (fp)

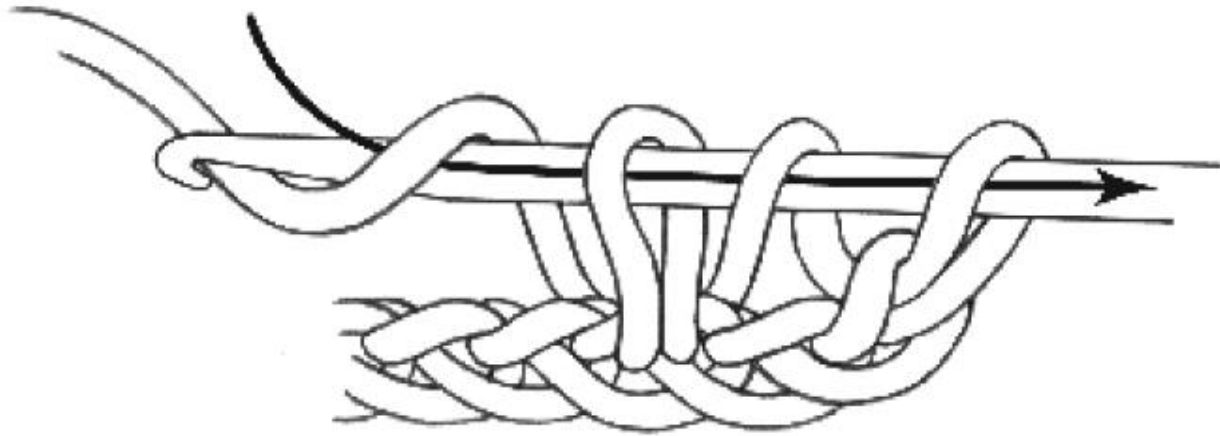
A félpálca félúton van a rövidpálca és az egyráhajtásos pálca között. Készítsünk egy lánczemsort, amely egy láncszemmel hosszabb, mint ahány félpálcát horgolni fogunk. Hagyjuk ki az első két láncszemet (a tűn lévő szem nem számít bele). Ez a két láncszem lesz a furdulószem. Hajtsuk a fonalat a tű horgára és szúrjuk a tűt a harmadik láncszembe.

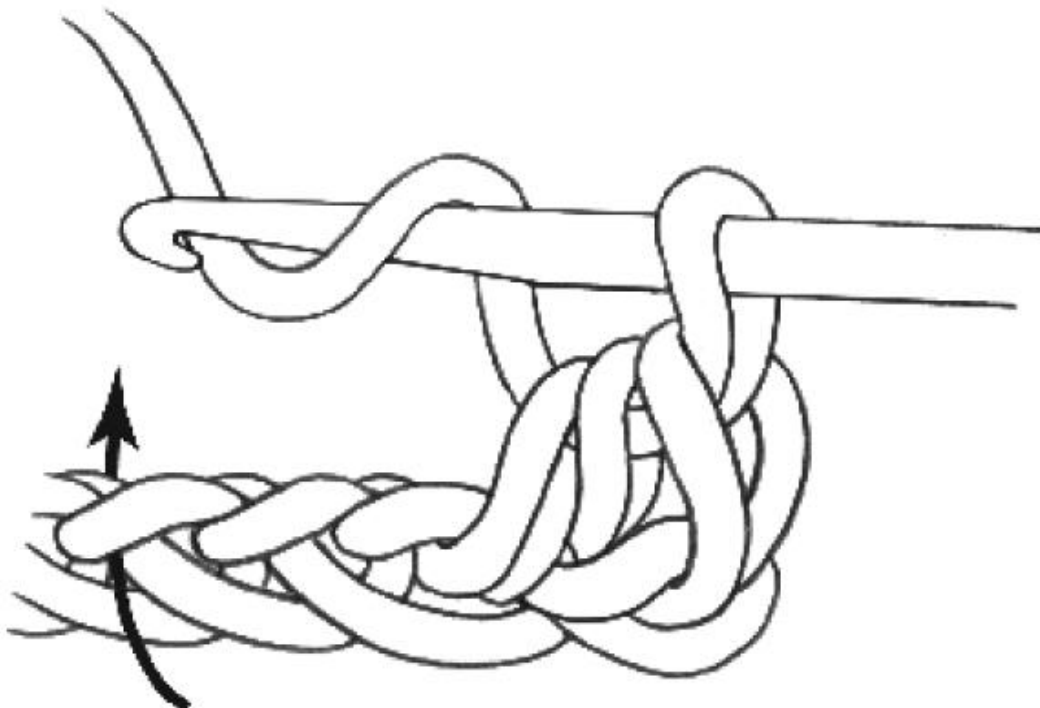
Hajtsuk újból a tűre a fonalat és húzzuk át a szemem. Most három szem van a tűnkön.

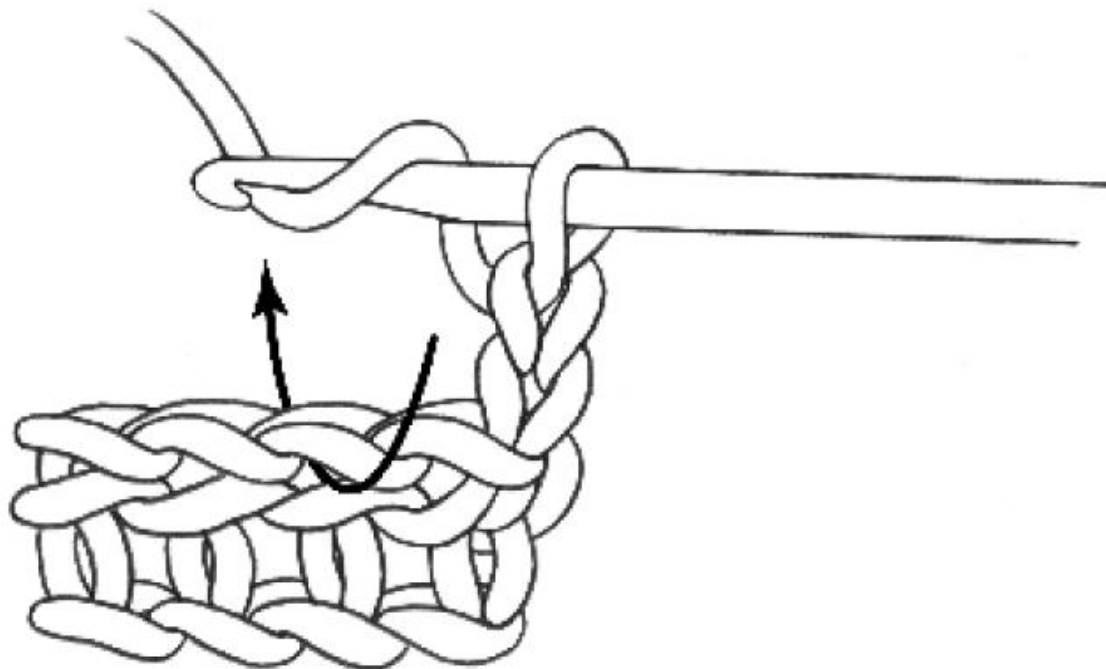
Ismét ráhajtjuk a fonalat a tűre és ezúttal mindhárom tűn lévő hurkon áthúzzuk . Kész az első félpálca.

A következő félpálcához újból a tűre hajtjuk a fonalat és a tűt a következő láncszembe szúrjuk. Ismét fonalat hajtunk a tűre, áthúzzuk a szemén. Újból fonalat hajtunk a tűre és mindhárom tűn lévő hurkon áthúzzuk. Ezt ismételjük a sor végéig.

A második sor elkezdésekor megfordítjuk a munkát és két láncszemet horgolunk fordulószemnek. Kihagyjuk a fordulószem alatti félpálcát. A fonalat ráhajtjuk a tűre és beleszúrjuk a következő félpálcá legfelső két ága alá.

Fonalat veszünk a tűre és áthúzzuk. Ismét fonalat veszünk a tűre és mindhárom hurkon áthúzzuk (kész az első félpálcá, ami tulajdonképpen már a második, hiszen a fordulószem helyettesíti az elsőt). Ezt a sor végéig ismételjük, az utolsó félpálcát az előző sor fordulószemének tetejébe (legfelső szemébe) horgoljuk.

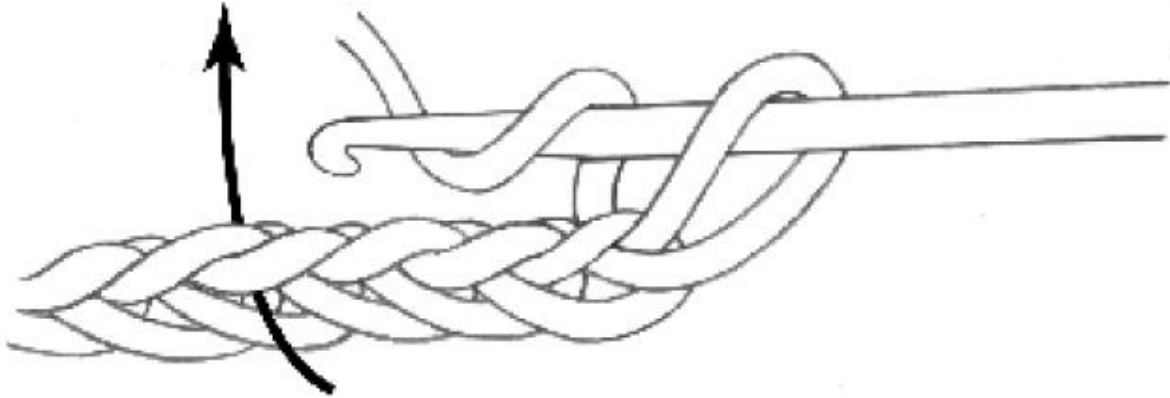

www.gombolyda.blog.hu

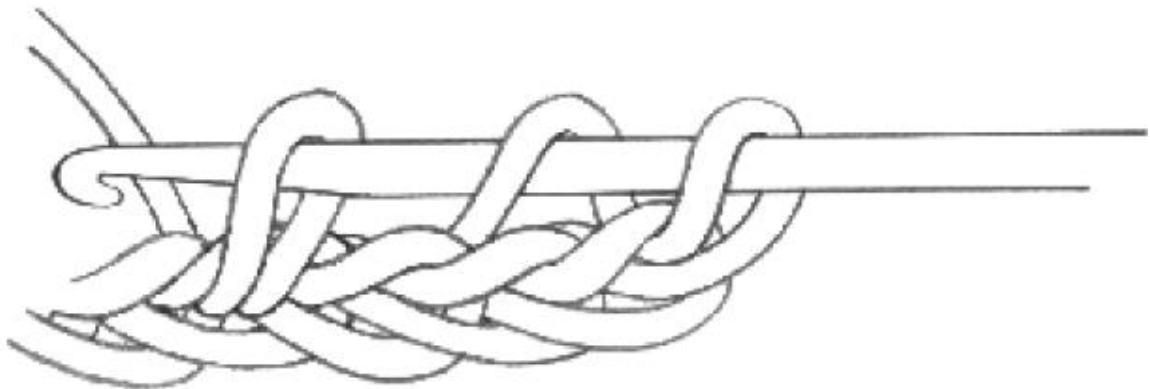
10. Egyráhajtásos pálca készítése (rövidítése erp)

Az egyráhajtásos pálca kétszer olyan magas, mint a rövidpálca. Nagyon népszerű öltésfajta, mellyel lazább szerkezetű anyagot hozhatunk létre.

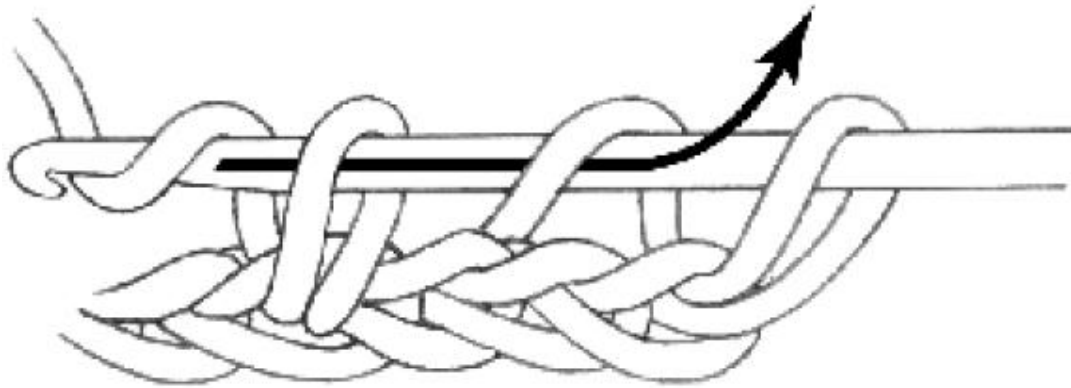
Készítsünk egy lánczemsort, amely 2 láncszemmel hosszabb, mint ahány egyráhajtásos pálca lesz az első sorunkban. Hagyjuk ki az első három láncszemet (ez lesz a fordulószem). Hajtsuk a fonalat a tűre és szúrjuk a tűt a megyedik láncszembe.

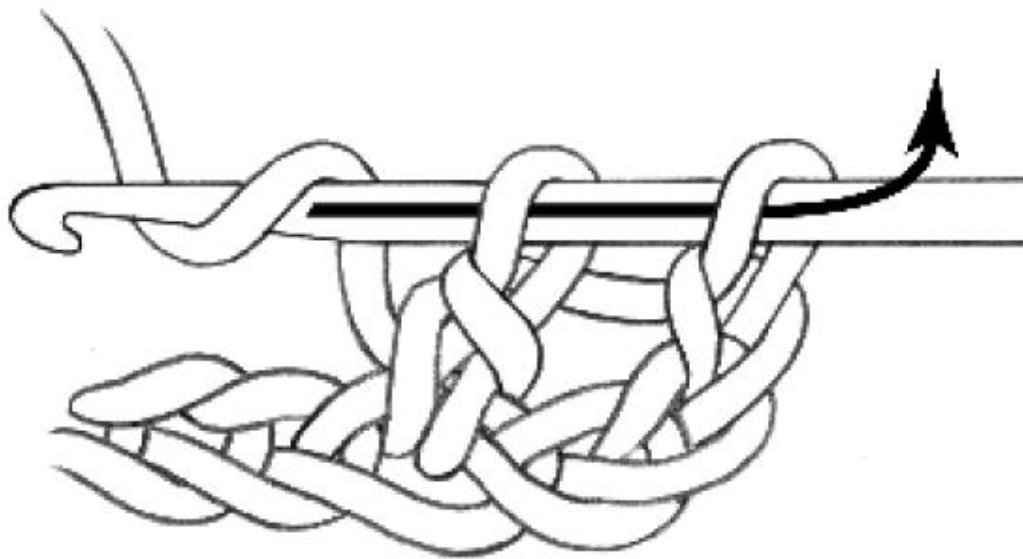
Ismét vegyük a fonalat a tűre és húzzuk át a szemem (most három hurok van a tűnkön).

Ismét a tűre hajtjuk a fonalat és áthúzzuk a tűn lévő első két hurkon (most 2 hurok van a tűnkön).

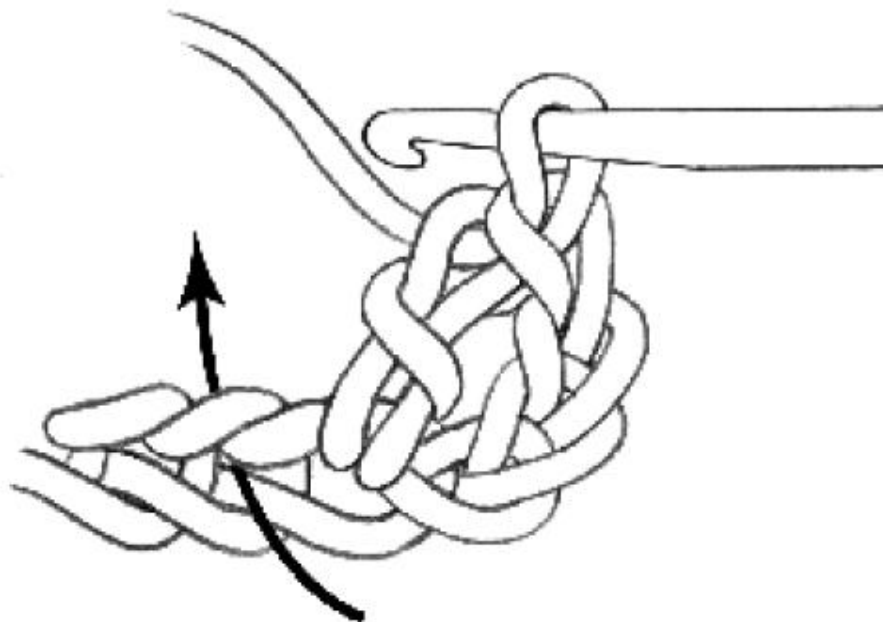

Ismét ráhajtjuk a fonalat a tűre és áthúzzuk a tűn lévő két hurkon. Kész az első egyráhajtásos pálca.

A következő pálcához ismét fonalat veszünk a tűre és a soron következő szembe szúrjuk a tűt.

A fonalat ráhajtjuk a tűre és áthúzzuk a szemem. Ismét fonalat veszünk a tűre és áthúzzuk a tűn lévő két hurkon. Újból fonalat veszünk a tűre és áthúzzuk a maradék két hurkon. Ezt ismételjük a sor végéig.

A második sor elkezdéséhez megfordítjuk a munkát és három láncszemet horgolunk a forduláshoz.

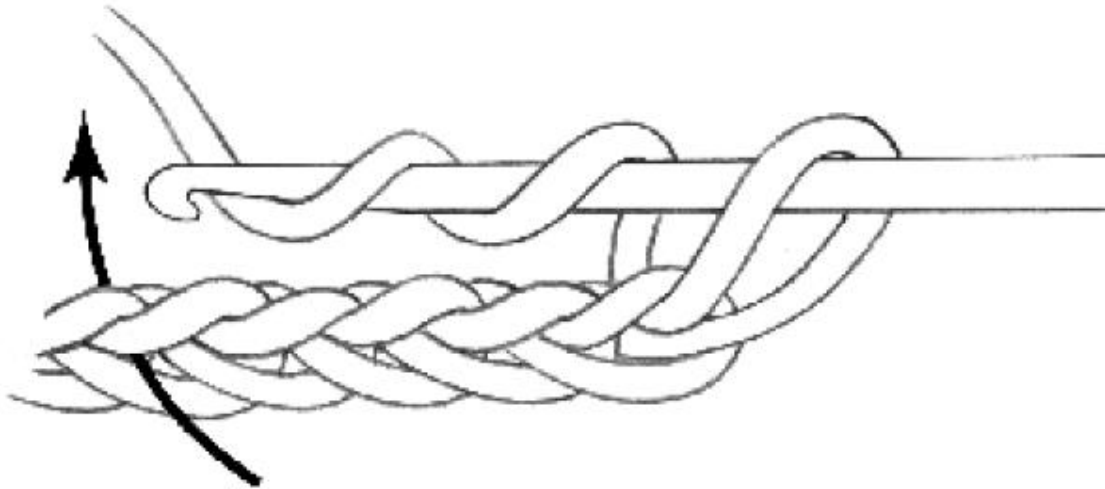
A fordulószem alatti egyráhajtásos pálcát kihagyjuk és a következő egyráhajtásos pálcába öltünk. A fent leírtak alapján járunk el, a sor végéig ismételve az egyráhajtásos pálcákat.

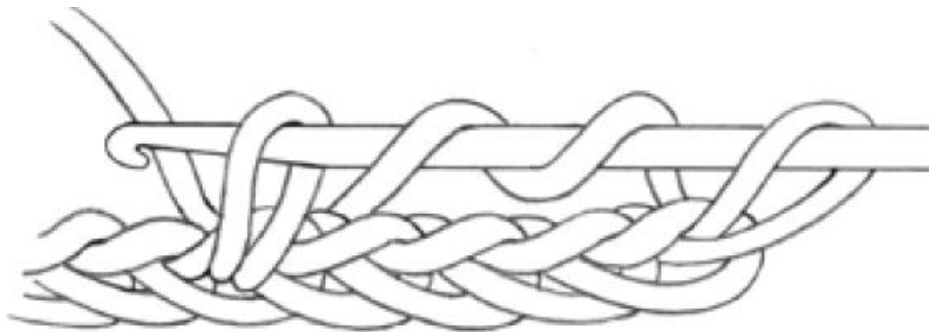
www.gombolyda.blog.hu

11. Kétráhajtásos pálca készítése (rövidítése krp)

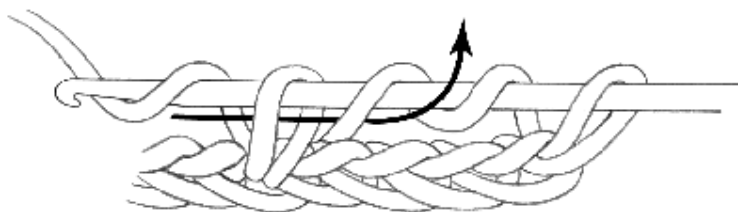
A kétráhajtásos pálca valamivel magasabb az egyráhajtásos pálcánál.
Készítsünk egy lánczemsort, ez lesz a munka alapja. Három szemmel több láncszemet horgoljunk, mint ahány kétráhajtásos pálcát akarunk horgolni az első sorban. Hagyjuk ki az első négy láncszemet (ez lesz a fordulószer). Tekerjük a fonalat kétszer a tűre és szúrjuk az ötödik láncszem közepébe.

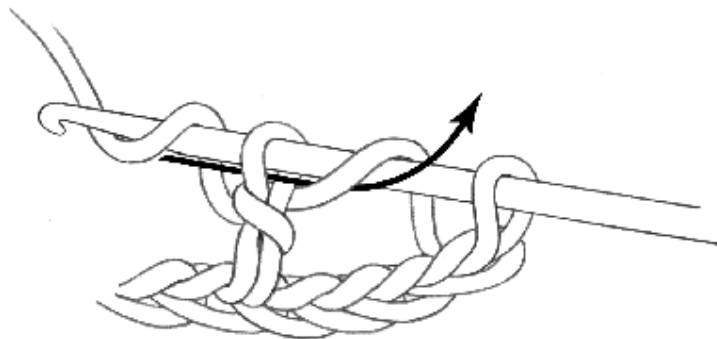
Hajtsuk a fonalat a tűre és húzzuk át a láncszemen. Most négy hurok van a tűnkön.

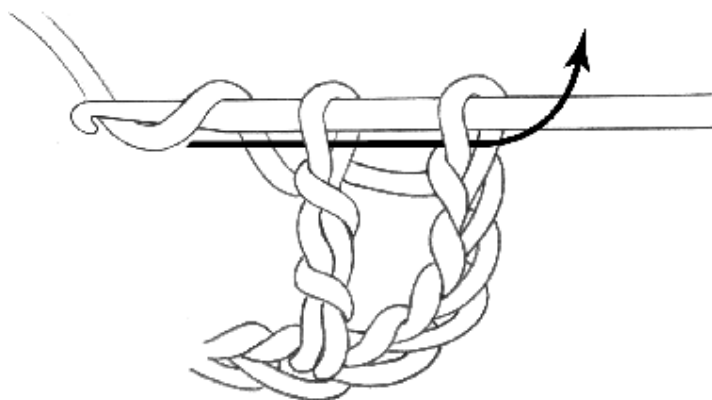
Ismét hajtsuk a fonalat a tűre és húzzuk át az elülső két szemem. Most három hurok van a tűnkön.

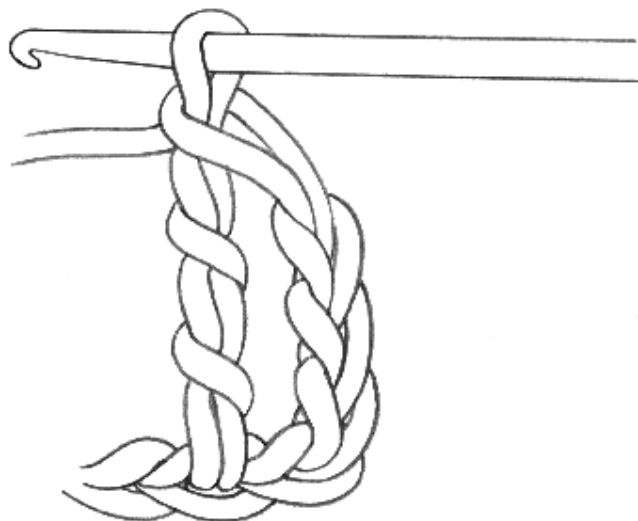
Ismét ráhajtjuk a fonalat a tűre és áthúzzuk az elülső két hurkon. Most két hurok van a tűnkön.

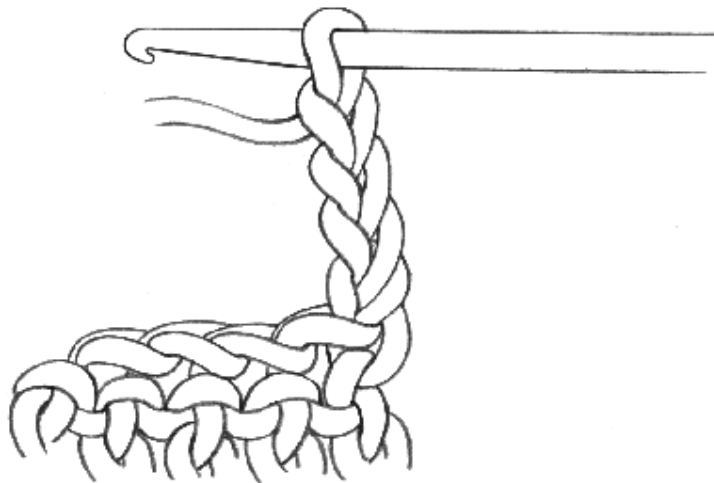
Ismét ráhajtjuk a fonalat a tűre és áthúzzuk a tűn lévő két hurkon.

Kész az első kétráhajtásos pálcát. Minden szembe öltünk egy-egy pálcát a sor végéig.

A második sor elkezdéséhez megfordítjuk a munkát és négy láncszemet horgolunk.

Kihagyjuk a fordulószer alatti kétráhajtásos pálcát és a sor következő kétráhajtásos pálcá tetejébe horgolva haladunk tovább a sor végéig.

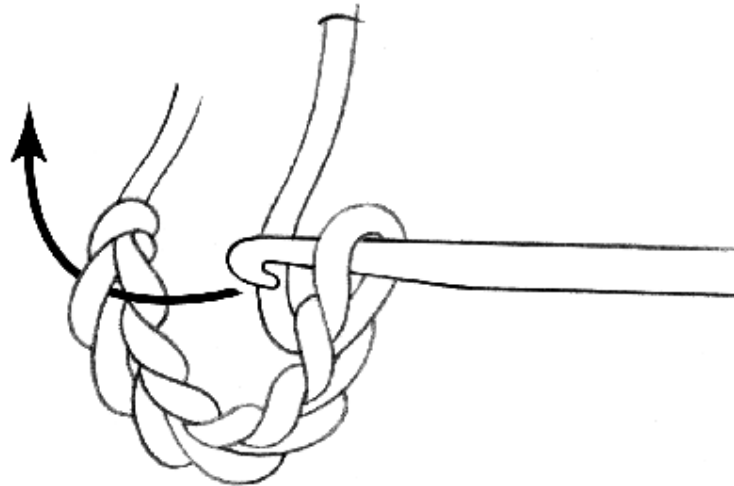

www.gombolyda.blog.hu

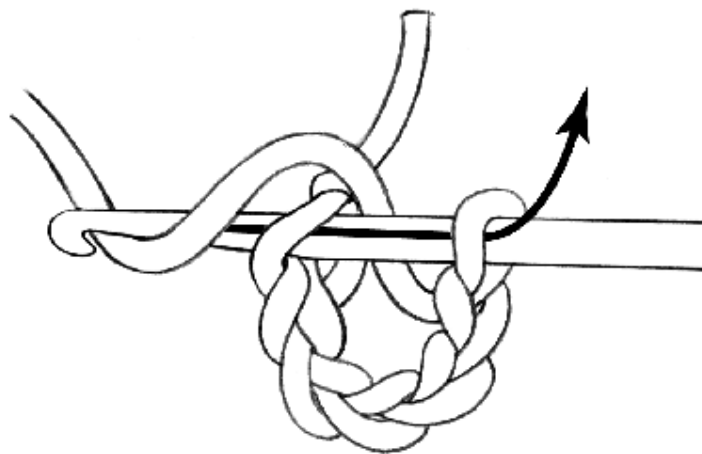
12.Hamispálca készítése (rövidítése hp)

A hamispálcának szinte egyáltalán nincs magassága. Arra használjuk, hogy szemeket körre kapcsoljunk össze. Hasznos lehet akkor is, ha egy sor bizonyos részéről láthatatlanul el akarunk jutni egy másik részre. (mint például egy pulóver hónalj részénél)

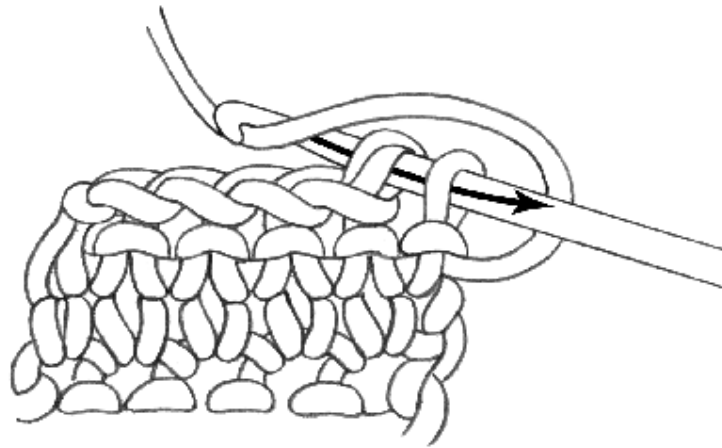
Először is készítsünk egy láncszemsort, majd szúrjuk a tűt a láncszem sor legelső láncszemébe .

Hajtsuk a fonalat a tűre és egy mozdulattal húzzuk át a tűn lévő mindkét hurkon. Kész a hamispálca.

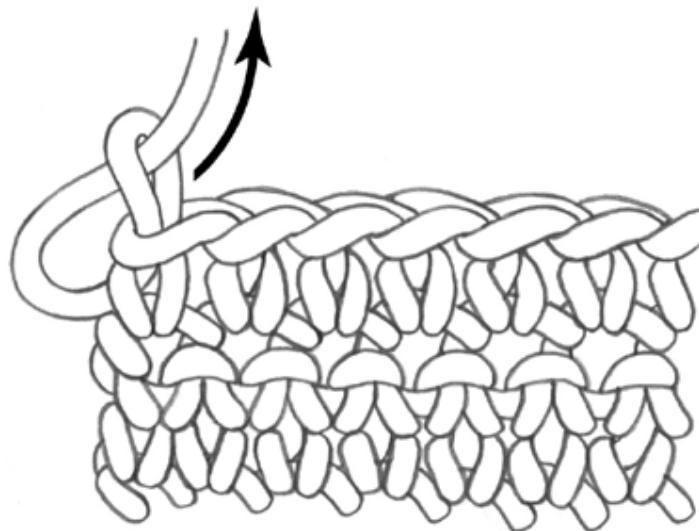

Ha egy sorban akarunk hamispálcát készíteni, akkor szúrjuk a tűt a következő szem felső két ága alá és egy mozdulattal húzzuk át a tűn lévő mindkét hurkot.

13. A munka befejezése

A munka befejezésekor el kell dolgoznunk a fonalat és biztonságosan rögzítenünk kell. Egyszerűen vágjuk el a fonalat kb. 5 cm-re a tűtől, majd ezt a lelógó fonalat hajtsuk rá a tűnkre, mintha szemet készítenénk. Húzzuk át a fonalat a tűn lévő hurkon. Távolítsuk el a tűt és húzzuk a fonalat szorosra. Egy nagylyukú tűvel varrjuk bele a szálát a szemek közé, így az láthatatlanná válik.

14. Új fonal bekötése

Előbb vagy utóbb szembe kell néznünk az eshetőséggel, hogy elfogy a fonalunk. A legjobb, ha az új gombolyag fonalat egy sor végén kötjük be. Mielőtt megfordítanánk a munkát, az utolsó szemet horgoljuk le egészen addig a pontig, amíg két hurok nincs a tűnkön. Ekkor folytassuk a szem lekötését az új fonallal. A régi és az új fonal végét túvel a szemek közé varrhatjuk.

Jó munkát!

www.gombolyda.blog.hu